

www.comdos.bg

КОМИСИЯ

за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани
към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия

Из архивите на ДС

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И ВЕРОИЗТОВЕДАНИЯТА ЧАСТ II МЮСЮЛМАНСКО ИЗТОВЕДАНИЕ И КАТОЛИЧЕСКА ЦЪРКВА В БЪЛГАРИЯ (1944 – 1991)

Документален сборник

43

Държавна сигурност и вероизповеданията

- Част от поредицата „Из архивите на ДС”
- Мюсюлманско изповедание и Католическа църква в България
- Първият раздел на документалния сборник се отнася за мюсюлманското духовенство
- Във втория раздел на сборника документите се отнасят за католическата църква в България
- Документите в сборника са 111 на брой, а включените в разширения електронен вариант (DVD) са 299
- Подборът е направен от над 530 архивни единици, повечето от тях многотомни

Католиците в България

Докладна записка до министър-председателя на Народна република България от пълномощен министър в министерство на външните работи, София, 9 април 1948 г.

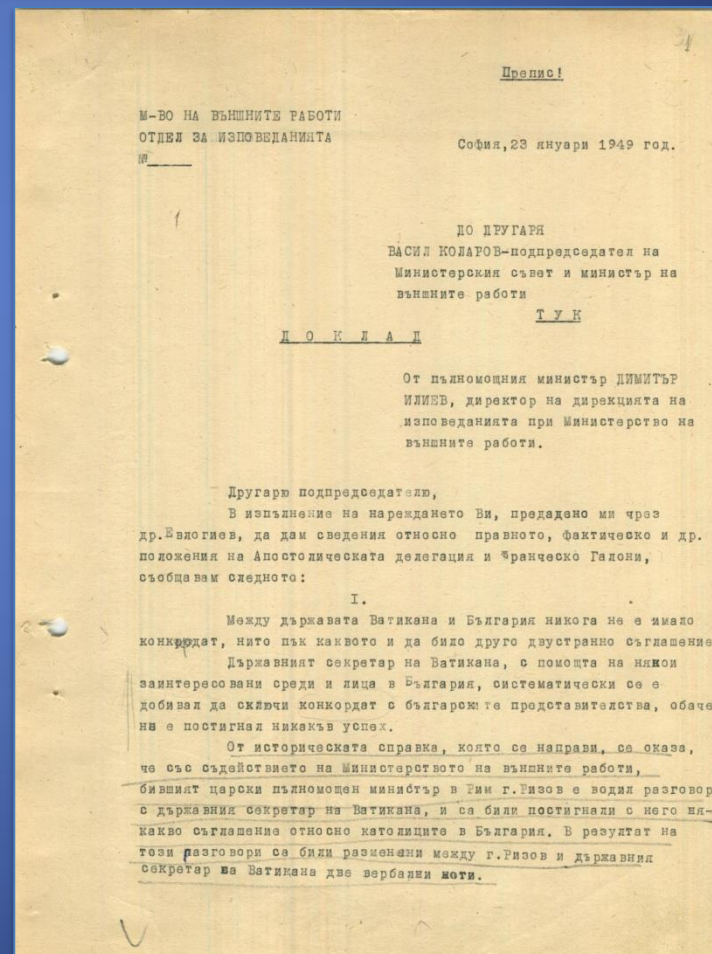
- Епископи - 3
- Енории - 54
- Църкви - 71
- Свещеници - 133
- Католици (миряни) - 56656

- Католическата църква е агентура на Ватикана и САЩ
- Вземане на всички необходими мерки за недопускане на „религиозни фанатици“ да се превърнат в „пета колона“ на Западните държави

Юридически статут на католиците в България

Доклад до подпредседателя на Министерски съвет на Народна република България, София, 23 януари 1949 г.

- Между Ватикана и България няма конкордат
- Съществуващата Апостолическа делегация е на основа на благоволение на правителството
- Благоволението винаги може да бъде отказано
- Постъпки за фактическото ликвидирание на Апостолическа делегация

Акцията на Държавна сигурност

Началото: План за арест, София, 17 февруари 1950 г.

- Агентурни данни за готвено покушение срещу министър-председателя на Народна република България
- Предвидени са арести
- За арест е набелязан отец Дамян Гюлов
- План за неговото задържане
- 17 февруари 1950 г. – 14 януари 1952 г.

Акцията на Държавна сигурност

С предложения за задържане започва “Големият лов”

- 4 юли 1952 г.
 - 10 юли 1952 г.
 - 15 юли 1952 г.
 - Повече от 30 души
 - септември и октомври 1952 г.
- **Обвиненията:**
 - Образуване на нелегална заговорническа и шпионска организация
 - Членове на образуваната заговорническа организация

В Следствието на Държавна сигурност

Дамян Гюлов - 17 февруари 1950 г. – 14 януари 1952 г. – **697**
дни

- “Аз съм тук не, защото съм престъпник, а защото съм католически свещеник. Това е религиозно гонение срещу католиците.”
- “Вашето твърдение е клевета, въображение и измислици. ...”
- От 10 май 1951 г. – 10 дни карцер
- От 21 май 1951 г. – 10 дни карцер
- 22 август 1951 г. – неизпълнено предложение за 5 дни карцер

В Следствието на Държавна сигурност

Предложение за употребяване на физическо насилие спрямо подследствен

- Поради „дръзко“ и „провокационно“ държание към следствието от страна на Фортунат Бакалски се предлага спрямо него да се употреби на два пъти физическо насилие.

УТВЪРЖДАВАМ
МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
ГЕНЕРАЛ-ЛЕЙТЕНАНТ

226
СТРОГО ПОВЕРЛИВО
285

Г. Цанков /
София, 15 юли 1952 година.

КРДОПБГДСРСНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСНА

КРДОПБГДСРСНА
№ 31, арт. 6
от ЗДРДОПБГДСРСНА
Дата: 20.09.2017г. Секретар: /LMB/

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

ОТНОСНО: УПОТРЕБЯВАНЕ НА ФИЗИЧЕСКО НАСИЛИЕ СПРЯМО ПОДСЛЕДСТВЕНИЯ ПЕТЪР ПАВЛОВ БАКАЛСКИ.

ДРУГАРО МИНИСТЪР,

към следствено дело "Усойници" - водено на група агенти на Френското разузнаване - католически свещеници, се води следствие и на соф. енорийски католически свещеник - Петър /Фортунат/ Павлов Бакалски.

От показанията на осъдения католически свещеник Роберт Иванов Прустов е видно, че през 1945 год. папският делегат Дом Франческо Галони съобщава на нему и на Фортунат Бакалски да продължат своята разузнавателна дейност в полза на Американското разузнаване свързани с капитан [] от Американската военна мисия, като впоследствие Бакалски продължава да дава шпионски сведения на капитан [].

От донесенията на агент "Дабинка" е видно, че Бакалски работи за Френското разузнаване свързан с Френският консул Перейрон. По искане на последния чрез Бакалски, тя е предала фиктивен доклад/изготвен от II-ро управление/ отнасящ се за затворите и обшежитията в страната. На 8 юли т.г. Бакалски е тръгвало да се срещне с Перейрон за да му даде сведения отнасящи се по Македонският въпрос, но на същата дата е задържан и самият Бакалски.

От показанията на подследствения католически свещеник Петър Сарийски е видно, че той е предавал шпионски сведения на Фортунат Бакалски.

Следствието разполага и с други странични данни и материали потвърждаващи вражеската дейност на Бакалски.

В досегашния разпит в следствието Петър Павлов Ба-

Съдебният процес

Последните думи на подсъдимите

- **Камен Вичев:** “... благодаря за хуманното държание ...”
- **Йосафат Шишков:** “... искам да се извиня на всички тези милиционери...”
- **Павел Джиджов:** “... когато ме забелязал, че съм открит, потропал да се събудя...”
- **Лино Драганов:** “... никой път не ме е удрял...”
- **Купен Михайлов:** “... отношенията ни бяха добри, насилие никакво...”
- **Никола Сакъов:** “... отнасяха толкова дружески към мен...”

Присъдите

За периода 1949 – 1953 г.

- 6 смътни присъди
- 3 на 20 години
- 9 на 15 години
- 4 на 14 години
- 11 на 12 години
- 9 на 10 години
- 1 на 8 години
- 1 на 6 години
- 1 на 5 години
- 1 на 3 години

- Повече от 70 души
- Общо над 420 години

Имотите на Католическата църква

Отнемането на имотите на Католическата църква става на четири етапа:

1. Отнемане на имоти, които се водят на Апостолически делегати
2. Прекратяване дейността на чуждите училища

3. Контрол над Католическите сиропиталища и болници
4. Указ 88 – всички останали недвижими и движими имоти

Нито един от имотите не е бил заплатен от държавата

Равносметката

Католическата църква е силно репресирана и понася огромни жертви

През 80-те години време на „взаимни отстъпки”

- Отнемане на имущество
- Католическите процеси
- Ограничаване на религиозната свобода и верска търпимост

Ватикана:

- За получаване на юридически права
- Съхраняване, укрепване и разширяване дейността на католическата църква
- Обучение на децата и младежите
- Подготовка млади свещеници

България:

- Проучване на исторически и културни материали
- Положителен жест по отношение на Сергей Антонов
- Снемане процедурата за канонизирането на Евгений Босилков

Благодаря за вниманието

Време за въпроси и дискусия